

trzeciego studenta. Okazjonalne używanie amfetaminy, kokainy, heroiny i LSD potępia zdecydowana większość, ale też, co warto odnotować co piąty student nie potępia użycia amfetaminy i LSD, a co ósmy nie widzi nic złego w okazjonalnym użyciu przez rówieśników heroiny i kokainy.

Program edukacyjny zrealizowany z udziałem blisko 50 studentów III roku tej uczelni ukierunkowany był na wywołanie zmiany w zachowaniach i nastawieniach studentów wobec narkotyków.

Spotkania i debaty wokół palenia tytoniu i marihuany uznane zostały tylko przez mniejszość uczestników za takie, które wniosły coś nowego do ich wiedzy.

Debata o alkoholu, skoncentrowana wokół społecznych i zdrowotnych następstw picia umiarkowanego okazała się interesująca dla większości.

W świetle skromnego materiału, w postaci odpowiedzi 21 studentów na dwie ankiety, na początku programu i na jego zakończenie odnotować można zmianę postaw wobec okazjonalnego palenia marihuany u połowy z nich. Zmiany te obejmowały zaostrenie ocen o ryzyku związanym z użyciem tego narkotyku i zaostrenie rygoryzmu moralnego w ocenie palenia marihuany przez rówieśników.

Nie udało się uchwycić takich zmian w używaniu przez studentów środków psychoaktywnych, które wiązałyby się z uczestnictwem w programie edukacyjnym.

Antoni Zieliński

University students and psychoactive substance use. An attempt at attitude and behavior change through an educational program

Summary

A study carried out in 1994 on a sample of 94 university students in Warsaw indicates a high prevalence of occasional alcohol and tobacco use. Every second of the subjects has experimented with marijuana, every fifth - with amphetamine and LSD, every tenth - with inhalants, while one in fourteen - with opiates and crack.

Beer and wine were considered harmless by the majority of subjects. Vodka, cigarettes and marijuana were regarded as harmful to health by about 50% of respondents, while a vast majority of them thought so about amphetamine, cocaine and heroin.

Using cigarettes, marijuana and vodka was condemned by only a third of the subjects, and only three-quarters of them condemned amphetamine and LSD use. One out of every five students did not condemn using amphetamine and LSD, while one in eight saw nothing wrong with using cocaine and heroin.

The educational program was provided to a group of about 50 students. Discussion on alcohol was regarded as useful by the majority of participants, while the remaining debates - on tobacco, marijuana and health promotion - were appreciated by no more than a third of participants.

After the program a considerable number of students increased their estimates of the level of health risks connected with smoking marijuana, which may be due to

Studenci a środki psychoaktywne. Próba zmiany zachowań i postaw poprzez program edukacyjny
some extent to their participation in the program. The educational program had no
significant effect on the participants' drug-related behaviors.

Key words: attitudes\drug use\educational program

PIŚMIENNICTWO

1. Centrum Badania Opinii Społecznej: *Młodzież i używki*. Warszawa 1994.
2. Davis J.B. & Coggans N.: *Does drug education work*. (w:) Alcohol and Drugs. The Scottish Experience, ed. Plant M. Edinburgh University Press 1992.
3. Habrat B.: *Organizm w niebezpieczeństwie*. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA), Warszawa 1994.
4. Informacja Statystyczna Dotycząca Osób Uzależnionych od Środków Odurzających i Psychotropowych, K.G. Policji, Warszawa 1994.
5. The Institute for the Study of Drug Dependence (ISDD): *Drug misuse in Britain*, London 1991.
6. Ośrodek Badania Opinii Publicznej (OBOP): *Palenie tytoniu*, Warszawa 1994.
7. Konferencja PHARE „Ograniczanie popytu na substancje psychoaktywne”, Warszawa 22.03.1994.
8. Resnik H. : *Youth and drugs: society's mixed messages*. U.S. Department of Health and Human Services 1990.
9. Standing Conference on Drug Abuse (SCODA): *The Big blue book of dance drugs*, London 1992.
10. Słońska Z., Misiuna M.: *Promocja zdrowia*. Słownik podstawowych terminów. Warszawa 1993.
11. Stoker P.: *Drug prevention. Just say now*. David Fulton Publisher, London 1992.
12. Zatoński W.: *Palenie tytoniu a zdrowie ludności w Polsce*. W: Zatoński W., Przewoźniak K. (red.): *Zdrowotne następstwa palenia tytoniu w Polsce*. Ariel, Warszawa 1992.
13. Zatoński W., Przewoźniak K. (red.): *Zdrowotne następstwa palenia tytoniu w Polsce*. Ariel, Warszawa 1992.
14. Zatoński W.: *Stan zdrowia Polaków*. Medycyna po dyplomie, nr 3, Warszawa 1994.
15. Zieliński A.: *Obraz współczesnej narkomanii w Europie*. Alkoholizm i Narkomania, Zima. Warszawa 1990.
16. Zieliński A.: *Nadużywanie środków psychoaktywnych przez studentów warszawskich uczelni*. Alkoholizm i Narkomania 1992, nr 11/12.